

עלון שבועי נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

283 p' 099 ספרות בלק תשס"ג סנה ו' ע"א י"ן 283

לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482

ניתן לקבל את העלון במייל etayba1@gmail.com

הנושא: סוד הגאולה בפרשה

וכתב האר"י הקדוש בשער הפסוקים על הפסוק "וישלח מלאכים אל בלעם בן בעור פתורה", שהטעם שבלק הרשה לעצמו לפגוע בעם ישראל, כי סמך על נשמת דוד המלך הטמונה בו. וז"ל: הנה שלחן, תרגומו פתורה. לרמוז, כי מה שעלה בדעתו של בלק להילחם בישראל, היה כקרח שחלק עם משה, לפי שעינו הטעתו, שראה שמואל עומד מזרעו. וכן בלק ראה בקסמיו כי דוד מלך ישראל וזרעו, עתידיים לצאת מרות המואביה, בת מלך עגלון, שהוא מבני בניו של בלק, כנזכר בס"ה. והנה מלכות בית דוד, זכו ליטול כתר מלכות, שהוא רמז אל זר זהב שעל השלחן שבמקדש, הנקרא פתורא. וזהו מה שרמז בלק לבלעם, שלא יתפחד מלהתקוטט עם ישראל, המנצחים לכל האומות, כמש"ה (בשלה ט"ו, י"ד) שמעו עמים ירגזון וגו'. אבל יכול הוא לנצחם, ולא יפול בידם, כי הרי עתידיים כל זרע מלכי בית דוד לצאת ממנו. ע"כ.

ומבואר, שהגורם לבלק לצאת להילחם בישראל, מחמת שראה שעתיד דוד המלך לצאת ממנו.

ויש לפרש, כי נשמת דוד המלך עוררה את בלק לצאת להילחם בישראל, כדי שהקב"ה יעשה עם ישראל ניסים ונפלאות ויצילם מידו הרעה, ועל ידי זה יזכו ישראל לתוספת ארבעת הרגלים שהם כנגד דוד המלך. לכן בלעם הרשע מברך ארבע פעמים את עם ישראל, כנגד ארבעת הצומות העתידיים להפוך לרגלים.

ואולי מטעם זה התקינו לקרוא פרשת בלק סמוך ליום י"ז בתמוז, כדי לעורר את כוחו של דוד המלך, להפוך את ארבעת הצומות שיהפכו לארבעת רגלים בקרוב.

לכן פרשת בלק יש בה 104 פסוקים כמנין נחמו, לרמז כי בפרשה זו טמונה נחמת ישראל מגלותם בזכות דוד המלך.

ספר נחלת שדה תנאים ואמוראים

חידושים ורעיונות נפלאים בדרכם והנהגותיהם של
התנאים והאמוראים הקדושים בדרך הדרוש
והאגדה.

להשיג בטלפון: 0504145482

ויפתח ה' את פי האתון ותאמר בלעם מה עשיתי לך כי הכיתיני זה שלש רגלים (כ"ב, כ"ח)

וכתב רש"י: זה שלש רגלים, רמז לו אתה מבקש לעקור אומה החווגת שלש רגלים בשנה. ע"כ.

במדרש תנחומא (סימן ח) מובא טעם אחר מדוע נעמד המלאך שלש פעמים בדרכו של בלעם הרשע, למנוע ממנו ללכת לקלל את ישראל, כדי לעורר בכך זכות שלשת האבות: "מה ראה להקדימו שלש פעמים עד שלא נראה לו, סימנים של אבות הראה לו. ע"כ.

והנה ניתן לשלב בין פירוש רש"י לדברי המדרש, שכן גילה לנו הטור (סימן תי"ז) ששלשת הרגלים כנגד שלשת האבות וז"ל: ושמעתי מאחי הר"י טעם לדבר, לפי שהמועדים נתקנו כנגד אבות, פסח כנגד אברהם דכתיב (וירא י"ח, ו) "לושי ועשי עוגות" ופסח היה. שבועות כנגד יצחק, שתקיעת שופר של מתן תורה היה בשופר מאילו של יצחק. סוכות כנגד יעקב, דכתיב (וישלח ל"ג, י"ז) "ולמקנהו עשה סוכות". עכ"ל.

ואם כן, שלשת הרגלים ושלשת האבות ענין אחד, אשר הגנו ושמרו על עם ישראל מקללתו של אותו רשע.

ונראה לבאר בזה, שהמלאך רמז לבלעם הרשע, כשם ששלשת הרגלים הם זכר לניסים והנפלאות שעשה הקב"ה עם האבות הקדושים, אשר הגן ושמר עליהם מכל הרוצים להרע להם. כך הקב"ה מגן ושומר על בניהם אחריהם, וממילא לא שייך לפגוע בהם לרעה.

והנה, כתב בספה"ק תולדות אהרן (פרשת פנחס) וז"ל: ולפי שדוד מרומז בזה החודש (- תמוז) אמרו חכמים (בילקוט איכה) שעתידים הארבעה צומות שיתהפכו לימים טובים כשיבוא משיח צדקנו במהרה בימינו, והיום טוב הראשון מהד' יהיה שבעה עשר בתמוז, וכשיהיה הארבעה צומות ארבעה רגלים יהיה בשנה שבעה רגלים, השלשה שהם עכשיו פסח שבועות סוכות, והארבעה צומות, נמצא הם שבעה, כנגד שבעה רועים. רק ראשון מהארבעת רגלים הנוספים יהיה י"ז בתמוז שבו נשתברו הלוחות וכו'. הימים טובים האלו הם של דוד המלך, לפי שיהיו ימים טובים כשיבא משיח צדקינו שהוא דוד המלך וכו'. עכ"ל.

ומבואר, כי גם ארבעת ימי צום שעתה בזמן הגלות ימי אבל וצער הם, עתידיים להפוך לנו לימי רגלים כנגד שבעת הרועים. וזאת על ידי ניסים ונפלאות שיעשה עמנו בורא עולם ויתגלה כיצד הקב"ה שומר ומגן על ישראל בזכות שבעת הרועים.